

zendingsgeschiedenis, zich telkens concentrerend op de collectieve persoon van de zendeling. Hij stopte echter vóór zijn eigen tijd, want te riskant en prematuur vond hij het ook een figuur uit de meest recente zendingsarbeid ten tonele te voeren.

De eerste zang voert ons naar Thabors top. Daar zien wij tussen 'palm- en cederbomen de trouwe schaar der jongren zamenstroomen', op 's Heren bevel na zijn opstanding in Gallilea ontboden. Daar werd het zendingsbevel hun gegeven. 'Het Christen-zendingswerk is aangevangen. Verzelt den loop dier boden, o mijn zangen!'

De tweede zang leidt ons naar de oude Johannes op Patmos, die als evangelist en zendbriefschrijver onkundigen en zwakken heeft onderwezen, en gestreden heeft tegen dwalingen en valse leringen. 'Engelentaal, Johannes, zijn uw woorden!'

De lijn der evangelieverkondiging loopt, na de mediterrane wereld, vooral door naar 'den duitschen stam': Duitsland, ons vaderland en het Angelsaksisch gebied. In drie taferelen wordt ons dat straks duidelijk gemaakt: in de zending der Engelse puriteinen in Noord-Amerika (V), die der Hernhutter Broedergemeente in Groenland (VI), en de Brits-Nederlandse arbeid in Zuid-Afrika (VII). Maar als historische onderbouw daarvan eerst nog aandacht voor 'den monnik Augustinus in de Saksische Heptarchie' in Kent (III) en voor de apostel der Duitsers, Bonifacius, en zijn marteldood in Friesland (IV).

Natuurlijk wordt in de zang over Kent het bekende verhaal behandeld van de ontmoeting, eind zesde eeuw, op de slavenmarkt in Rome tussen (de toekomstige) paus Gregorius de Grote en enige jonge Angelen. Vanwege hun naam en 'engelschijn' wil Gregorius hun volk tot echte engelen maken. 'Stijg af met uw gezellen, Augustijn', zo krijgt de Benedictijn Augustinus het zendingsbevel mee. De weg voor het evangelie in het land der Angelsaksen blijkt reeds voorbereid te zijn door koning Ethelberts christengade, de Frankische prinses Bertha. 'Welhaast - en 's Vorsten hoofd ontvangt den doop'.

Nu naar de dienaren van Thor en Wodan, en Winfried, die (als Bonifacius) het uitroept: 'zend, zend mij heen als uw gewijden tolk, uw zending tot Germanjes dolend volk'. En zijn in ijzingwekkende bewoordingen verhaalde marteldood in het Friesche land. Maar ... 'der martelaren bloed is 't zaad, het vruchtbare zaad der huisgemeente Gods'.

De blik wordt nu gericht op de nieuwe wereld. Aan de goud- en winzucht van de immigranten 'kleeft smet bij smet van Indianenbloed, en gudsend zweet des negers'. Maar door de onderdrukking van de Stuarts, dat 'smart- en jammervol geslacht', ontvlucht nu de puritein de Britse stranden. Met hen John Eliot, want 'Nieuw Engeland reikt smeechend hem de handen'. 'En woestaardij verdwijnt voor tucht en zeden'.

Zinzendorfs toevluchtsoord onder 'des Heeren hoede' doet 'd'aloude Broederkerk' herleven. En tevens wordt de stem gehoord: 'Gaat uit naar